

4. Hudson.R.Language Education:Grammar. Encyclopedia of Language and Linguistics (ss.477-480) Elsevier.
5. Quandt I.J.Language Arts for Child.Prentice-Hall.Inc. Englewood.Cliffs.1983.
6. Demirel.Ö. Eğitim Sözlüğü. PegemA. Yayıncılık. Ankara.2003.
7. Kılıç R., “Webquest Destekli İşbirlikçi Öğrenme Yönteminin Matematik Dersindeki Tutum ve Erişime Etkisi” Yüksek Lisans Tezi, Osmangazi Üniversitesi İlköğretim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı, Eskişehir, 2007.
8. Köse F., “Moving The Web-Quest Proses From Static To Dynamic: Preserve Teachers’ Experience With Dynamic Web-Quest Enviroment”, Middle East Tecnicl University The Graduate School Of Natural And Applied Sciences, Ankara, 2007.
9. Halat, E.. “Matematik Öğretiminde Webquest’ in Kullanımına İlişkin Öğretmen Adaylarının Görüşleri”, İlköğretim Online , Cilt: 6 (2), 2007. Sayfa: 264-283.
10. Young, D. L., Wilson, B. G., “Webquests For Reflection and Conceptual Change: Variations on a Popular Model For Guided İnquiry”, <eric.ed.gov> Erişim tarihi: 4 Mayıs 2008, (2002).
11. Gülbahar Y., Kalelioğlu F., Mardan O., “Öğretim ve Değerlendirme Yöntemi Olarak Web Macerası’nın Kullanışlılık Açısından Değerlendirilmesi” , Ankara University, Journal of Faculty of Educational Sciences, year: 2008, vol: 41, no: 2(2008), 209-236.
12. Demirel, Ö., “Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Öğretme Sanatı”, Ankara, PegemA Yayıncılık, 2005.

ӘОЖ:37.016:811.512.161

YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE OTANTİK VIDEO KULLANIMI

**Bekir Hardal, Süleyman Demirel üniversitesi
6M011900 – İki yabancı dil bölümünün yüksek lisans öğrencisi**

Түйін

Қазіргі таңда шет тілін үйрену өте өзекті мәселеге айналды. Мұнымен қатар шет тілін үйренудегі тәсілдермен әдістер қатты өзгеріске ұшырады. Көптеген ғалымдар өздерінің тәсілдерінің дұрыстығын қорғады. Мен бұл мақалада шет тілін үйренудегі өзіндік бейне материалдарының қысқаша тарихы мен қоса қолданылуының пайда және зияндарын қарастырдым. Нәтижесінде бұл тәсілдің шет тілін үйренуде пайда болғанын көрдім.

Резюме

В наши дни изучение иностранных языков стало актуальной темой. В результате этого методики и приемы изучения иностранных языков сильно изменились. Многие ученые отстаивали свою позицию и доказали правильность своих методов. Я же в своей статье изучил своеобразный видео материалы, его историю и применение в практике. В заключении я пришел к выводу что это методика может быть применена успешно при изучении иностранных языков.

Summary

Noondays learning of foreign language become very actual. In this case and skill of learning foreign language have changed a lot. Many scientist proud that their methods are use full. In this publication I tried to discuss about automatic video materials their advantages, disadvantages and history. As a summary of my publication I learned that this method is successful in learning of foreign language.

Özet

Günümüzde yabancı dil öğrenmek kaçınılmaz bir gerçek haline geldi. Durum böyle olunca yabancı dil öğretiminde kullanılan yöntem ve metodlarda gün geçtikçe değişime uğradı. Birçok bilim

adamı kendi metodlarının doğruluğunu savundu. Bense bu makalede yabancı dil eğitiminde otantik materyalin kısaca tarihinden ve kullanılmasının fayda ve zararlarından bahsettim. Sonuç olarak kullanılan bu yöntemin yabancı dil eğitiminde başarılı bir yöntem olduğunu gördüm.

Ülkeler arasındaki sınırların teknolojik gelişmeler sayesinde neredeyse kalktığı günümüz dünyasında, başka toplumların dillerini kısa sürede öğrenme ihtiyacı doğmuştur. Yabancı dil öğretim yöntemleri de bu değişime paralel olarak bütün dünyada hızla gelişmektedir ve gelişmeye ara vermeksizin devam etmektedir. Aynı zamanda bu gelişime ayak uyduran birçok yabancı dil öğretim yöntemi ve tekniği ortaya çıkmaktadır. Dünyadaki diğer dillerin yanı sıra Türkçe öğretiminde de yeni yöntemler ve yaklaşımlar kullanılmaktadır. Yabancı dil öğretim metodlarının çoğu, öğrencilerin amaç dilde iletişim kurmayı öğrenmelerini hedeflemektedir. 1970'lerde eğitimciler amaç yolda doğru ilerleyip ilerlemedikleri hususunda kendilerini sorguladılar. Bazıları, öğrencilerin sınıf ortamında rahatça yabancı dilde konuşabildiklerini fakat okulun dışında herhangi bir gerçek hayat ortamında öğrendikleri yabancı dilde iletişim kuramadıklarını gözlemlediler. Başka bir grup eğitimci de yabancı dilde iletişim kurmak için sadece dil yapılarını öğrenmenin yeterli olmadığını saptadılar. Öğrenciler dil yapılarını kullanmayı bilebilirler fakat dili kullanamayabilirler. Kısacası; yabancı dilde iletişim kurabilmek için dil kalıpları ve yapılarından daha fazlasına gereksinim vardır. Bu da iletişimsel yetidir, yabancı dilde nerede ne zaman ne diyeceğini bilebilmektir. Bu şekildeki gözlemler, 1970'lerin sonlarında ve 1980'li yılların başlarında eğitim alanında dilsel yapı odaklı yabancı dil eğitim metodundan, iletişimsel metoda yönelik bir değişime katkıda bulundu.

Türkçenin iletişimsel metotla tanışması ise 1990'lı yıllara dayanmaktadır. Dünya'da Türkçe öğretiminde uygulanması da daha yeni mümkün olabilmektedir. Yabancı dil öğretim yöntemlerinin çoğu öğrencilerin öğrendikleri amaç dilde etkin bir biçimde iletişim kurmayı hedef edinmektedir. Geçtiğimiz yüzyılın ikinci yarısına damga vuran iletişimsel yaklaşım bu hedefi yeterince yerine getirmektedir. Yabancı dil olarak Türkçenin öğretilmesinde de iletişimsel yaklaşım kullanılmaya başlanmıştır. Böylece Türkçe öğretiminde klasik yöntemlerin yerine, öğrenen odaklı öğretim yöntemlerinden biri olan iletişimsel yaklaşımın kullanılması öğrencilerin verimliliğini artırmaktadır. Türkçe konuşma becerileri öğretiminde iletişimsel yaklaşım uygulanırken, ders sırasında her türlü görsel araçlar, işitsel araçlar, görsel-işitsel araçlar ve tüm öğretme tekniklerinden faydalanılabilir. Bu çalışmada Türkçe öğretmenlerin konuşma becerisi öğretiminde modern öğretim tekniklerini kullanmaları için iletişimsel yaklaşıma göre hazırlanmış sınıf içi etkinliklerin uygulanma biçimleri tanıtılacak ve verimliliği tartışılacaktır.

Yurt dışında okutulan Türkçe derslerinde öğretmenler, "haftalık ders saati içerisinde dil becerilerinin (konuşma, dinleme, okuma ve yazma) hepsi nasıl verilebilir, Türkçe iletişim becerilerini geliştirmeyi hedefleyen bir Türkçe dersi için hangi otantik (özgün) materyaller kullanılmalı, bu otantik materyaller genel müfredatla nasıl bütünleştirilebilir" gibi sorular yöneltmeye başlamışlardır.

Hem görme hem de işitme duyularına aynı anda hitap edebilmesi açısından video, diğer geleneksel materyallerden ayrılmaktadır. Özellikle Türkçe dersinde izletilen bir video, ana dili olarak konuşulan ülkeye gidilmeden o ülkeyi görsel olarak öğrencilere sunabilmektedir. Bu görsel unsurlar, diyalog ve kişiler arası fiziksel iletişimi barındırdığı gibi öğrencilere mekân özellikleri, içerik ve önbilgi de sağlayabilmektedir.

İnsanlar iletişim kurarken genellikle hem sözlü hem de sözsüz mesaj alışverişinde bulunmaktadır. Fakat sözsüz iletişim her ne kadar yüz yüze iletişim esnasında oldukça önemli olsa da çoğunlukla yabancı dil öğretmenleri tarafında bu önem göz ardı edilmektedir. Örneğin, konuşmacının duruşu ve mimikleri o kişinin niyeti ve tavrı hakkında dinleyiciye ipucu verir. Ayrıca, iletişim esnasında insanların birbirlerine ne kadar yakın veya uzak durdukları da onlar arasındaki ilişkiyi anlamamızda yardımcı olmaktadır. Mimikler ve dinleyiciyle göz teması da konuşmacının duygu ve tavrı hakkında sözcüklerin yanı sıra konuşma hakkında bilgi vermektedir. Tüm bunlar günlük hayatımızda iletişim kurarken kullandığımız dil bilimsel kodları oluşturmaktadır [1, 171].

İletişimde kullanılan bu görsel işaretlerden habersiz olan yabancı dil öğrencileri anadili Türkçe olan kişilerle iletişim kurarken zorluk yaşayabilmektedirler. Araştırmalara göre, bu öğrencilerin iletişim

esnasında konuşmayı sürdürmede, konuyu değiştirmede, sohbet başlatmada ve bitirmede zorluk çektikleri gözlemlenmiş ve bu durumunun iletişim kurarken engel teşkil ettiği belirtilmiştir [2, 34]. Zengin görsel içerikleriyle videolar, yabancı dil öğrencilerinin geleneksel öğretim materyalleri ile kendi dillerinin kullanıldığı çevreden edinmeyeceği unsurları sağlayabilmektedir. Dilin doğal ortamında öğrenciye sunulması açısından videolar dilin sözlü ve sözsüz etmenleriyle birlikte yabancı dil edinimine önemli bir katkı sağlamaktadır.

Yabancı dil eğitimi literatüründe, “otantik materyaller” için farklı araştırmacılar tarafından farklı tanımlar yapılmıştır. En geniş anlamıyla, dil öğretmek amacı ile üretilmemiş basılı veya dijital tüm metinler otantik materyal sayılmaktadır. Otantik materyaller, eğitim amaçlı değişikliğe uğramamış ve o dilin konuşurları tarafından yine o dilin konuşurları için üretilmiş materyallerdir [3, 285].

Bütün bu tanımların yanı sıra, Galloway otantikliğin, hedef dilin konuşurları tarafından üretilen dilde olabileceğini belirtmiştir [4, 129]. Diğer bir tanım ise, bu materyallerin “otantik” sayılabilmesi için konuşmacının yanı sıra konuşmanın geçtiği durumun da “otantik” olması gerektiği, ancak o zaman dilin içeriği ve yapısının otantik olabileceği savunulmaktadır [5, 205]. Aynı şekilde, Rogers ve Madley “otantik” sıfatını, özündeki doğallığı yansıtan ve konuşurları tarafından kültürel içeriğine uygun biçimde kullanılan dil yapıları için kullanmışlardır.

Yabancı dil eğitiminde kullanılan otantik materyallerin, ders kitaplarında kullanılan dil gibi, eğitim amaçlı önceden hazırlanmış yapay dil içeren materyallerden farkı bu materyallerin pedagojik olmayan ve doğal iletişimi içeren bir dile sahip olmasıdır. Dolayısıyla, yabancı dil eğitimi için seçilen otantik materyallerin Morrow’un da belirttiği üzere gerçek bir dil, gerçek anadil konuşurları ve gerçek dinleyici kitlesine iletmek üzere gerçek bir mesaj içermesi gerekmektedir. Aksi takdir de o materyallerin otantik özelliği bulunmamaktadır.

Evans’ın belirttiği üzere, bilgi iletişim teknolojilerinin yabancı dil eğitimi alanında yaygın kullanımıyla birlikte öğrenci etkileşimini arttırmak ve öğrenmeyi daha gerçek bir hale getirmek için sınıfta daha fazla otantik materyal kullanılmaya başlanmıştır [6, 96]. Hedef dilde dilin konuşurları için yazılmış gazeteler, dergiler, kullanım kılavuzları, el ilanları, broşürler, televizyon ve radyo programları, konferans ve demeçler, şarkılar, mektuplar, film ve belgeseller sınıfta kullanılacak otantik materyallerden bazılarıdır [7, 102].

Dil öğretimindeki “iletişimsel yaklaşımlar” (communicative approaches) en eski sömürge toplumlarından beri süre gelmiş, eski uygarlıkların keşfi ve fethiyle birlikte farklı dillerin konuşurları arasında iletişim ihtiyacı doğmuştur [8, 2].

Titone’un belirttiği üzere, milattan önce 2700’lü yıllarda Akadlar, Sümerleri fethettikten sonra yerel dili öğrenmek istemişler ve bu eski dil öğretme-öğrenme çabaları özünde bir nevi otantiklik taşımıştır [9, 2]. Çünkü bu dil öğrenme süreci sınıf dışı ortamlarda ve dil eğitimi için özellikle hazırlanmış materyaller olmadan gerçekleşmiştir.

Dil öğretimindeki iletişimsel yaklaşımların yaygınlaşmasıyla, otantik metinlerin dil eğitiminde kullanımı 9. Yüzyıl İngiltere’sine kadar dayanmakta, halkın eğitimde bölgesel dillerden (vernaculars)-eski İngilizceye (Old English), eski İngilizceden de-bölgesel dillere çevirilerde kitaplar kullanılmıştır. Böylece hem metinler hem de yöntem otantik olarak nitelendirilebilmektedir [8, 3]. 1970’lerle birlikte, dil öğretimindeki İletişimsel Yaklaşımda otantik materyallerin kullanımı artmış ve kendi kendine öğrenme aktivitelerinin merkezinde yer almaya başlamıştır [8, 10].

Otantik video kullanımı çok eskilere dayanmamakla birlikte, bu alanda yapılan uygulamaların azlığına göze çarpmaktadır. Bilişim ve iletişim teknolojilerinin dil eğitiminde kullanılmaya başlanmasının ardından otantik materyal kullanımı artmış ve bu artışla birlikte öğrencilerin dil seviyelerine bağlı olarak farklı videolar, gerek YouTube gerekse farklı kanallar yoluyla dil öğrencilerine sunulmuştur. Fernandez-Guerro ve Martinez-Flor ise film ve televizyon programlarının yabancı dil öğretiminde uzun zamandan beri kullanıldığını ve yabancı dil alanındaki pek çok araştırmacı tarafından da sınıf içinde kullanımı da tavsiye edildiğini ileri sürmüştür. Sherman’a göre dil eğitiminde otantik materyal olarak video kullanmanın iki gerekçesi mevcuttur. Bunlar ulaşılabilirlik ve motivasyondur. Yabancı dil derslerinde öğretilen teorik bilgilerin uygulamadaki şekillerinin gösterilmesi için derslerin videolarla desteklenmesi gerekmektedir. Burada dikkat edilmelidir ki videodan kastedilen şey görüntü ve sesli filmlerdir. Video,

hem bir bilgi deposu hem de iyi bir gösteri aracıdır. Gerçek hayatın en iyi şekilde sergilenmesini sağlar. Video filminin kısa bir sahnesinde pek çok mesaj bulunabilir. 3-5 dakika süren kısa bir programa bir saatlik ders sığdırılabilir. Videoda ses ve görüntü bir bütün halinde verilir. Böylelikle öğrencilerin iki önemli duyu organı harekete geçirilerek konunun daha kolay anlaşılması sağlanır.

Öğrencinin video yardımıyla yabancı dil dersinde teorikte gördüğü bir diyalogun gerçek yaşamda nasıl uygulandığını görmesi, duyması o dilin yapısını kavraması açısından önemlidir. Öğrenciler video yardımıyla öğrenilen dilde kullanılan beden dilini ve mimik hareketlerini kullanmayı da öğrenirler. Video ile yabancı dil dersleri öğretimi daha ilgili, pratik, sürekli ve kalıcı kılmaktadır. Yabancı dil öğretimi derslerinin videolarla desteklenerek öğrenci dikkatinin derse çekilmesi gerekmektedir.

Günümüzde Türkçe yayın yapan televizyon programlarına ulaşamayan çok az ülkenin olmasıyla birlikte, Türkçe videolara ulaşmak isteyenler interneti ve uydu yayınlarını kullanabilir veya DVD kiralayabilmektedirler. Ayrıca filmlerin Türkçe alt yazılı DVD'lerini hemen hemen her yerde yüksek kalite ve nispeten ucuz olarak bulmak mümkündür. Ayrıca yazılı materyallerin hala yaygın bir biçimde kullanılıyor olmasına rağmen, işitsel ve görsel medyanın da yaygınlaştığını ve günümüz çocuklarının kitaplardan daha çok videolara alışık olduğunu belirtmiştir. Bununla birlikte otantik videoların eğitsel videolara kıyasla dil öğrencilerine daha eğlenceli geldiğini, çünkü gerçek olan bir şeyi anlama ve ondan zevk almanın hazzını yaşayabildiklerini savunmuştur. Lakin otantik videoyu kullanmanın faydaları olduğu gibi yanlış kullanılması ile zararları da olacaktır.

Otantik videoların dil eğitiminde kullanılmasının çeşitli araştırmacılar tarafında farklı faydaları olduğu savunulmaktadır. Yapılan araştırmalara göre öğrencilerin bilişsel alanlarının geliştirilmesinde ve öğrenci motivasyonunu arttırmada işitsel ve görsel materyallerin önemli rol aldığı bilinmektedir.

Bunun yanı sıra videolar sayesinde öğrenciler izole edilmiş dil yapıları ve örnekleri yerine, dili bir içerik dâhilinde bütün olarak görebilmektedirler. Böylece otantik videolar, öğrencilere ne sınıflarında ne de ders kitaplarında karşılaşamayacakları, değişik bağlamlardaki kullanımlarıyla beraber hedef dile ait güncel kelimeler, dil yapıları ve çeşitli söylemler sunmaktadır.

Ayrıca basitleştirilmiş yabancı dil materyallerine karşılık otantik videolar öğrencilere, aynı anadillerinde olduğu gibi sınıf dışında hedef dile maruz kaldıklarında normal hızda konuşan bir konuşurun her dediğini anlayamayabileceklerini de göstermektedir [10, 29]. Dolayısıyla bu sayede, öğrenciler otantik videoları izlerken bağlamsal yapıları, cümle öğelerinin seçimi ve kullanımlarına ve kalıplaşmış ifadelerle daha çok dikkat edebilir ve kendilerini geliştirebilmektedirler.

Sherman'a göre otantik video İngiliz kültürüne açılan bir penceredir. Böylece öğrenciler hedef dilin konuşurlarının hayatlarını, düşüncelerini ve davranış tarzlarını görme fırsatı yakalamış olurlar. Bununla birlikte, yabancı dil öğrencileri, otantik videolar sayesinde sosyal gerçekleri, jest, mimik ve duruşlar gibi iletişimin sözsüz yanını gözlemler ve şansları da bulabilirler.

Bütün bu faydalarının yanı sıra, otantik videolar yabancı dildeki dört becerinin (okuma, yazma, dinleme ve konuşma) kazandırılmasında yardımcı rol oynarken aynı zamanda hedefi dildeki değişik aksanları ve diyalektleri gözlemleyebilirler [11, 8].

Tüm otantik materyallerde olduğu gibi, yabancı dil sınıflarında otantik video kullanımında karşılaşılabilecek ana sorun öğrencilerin dil seviyelerine göre hazırlanmamış olmaları ve bu nedenle öğrenciler için pedagojik açıdan uygun olmamasıdır [12, 348]. Bu nedenle de tüm yabancı dil seviyeleriyle kullanılmaması tavsiye edilmektedir. Otantik video kullanımında karşılaşılabilecek diğer bir sorun ise bazen yabancı dil öğretimi için çok zaman alıcı olmasıdır. Diğer bir deyişle, otantik videolar karmaşık kavramları anlatmak, özellikle bazı dilbilgisi kurallarını ve yazma becerilerini öğretmek için uygun bir materyal olarak görülmemektedir.

Ishihara ve Chi otantik video kullanımında karşılaşılabilecek olası problemleri beş grupta incelemiş ve bu problemlerle başa çıkabilmenin çözümlerini sunmuşlardır. İlk ve en yaygın problem olarak Guariento ve Marley'in bahsettiği gibi, öğrenciler otantik videoları izlerken kendilerini dil yapılarının karmaşıklığı ve yoğunluğu altında ezilmiş hissedebileceklerini ve bu nedenle öğretmenlerin, öğrencilerin dikkatlerini detaylar yerine geneli anlamaya vermeleri gerektiğini tavsiye etmelerini belirtmişlerdir. İkinci öne sürülen problem ise otantik videoların günümüz dünyasında yaygınlığı ve kolay erişilebilirliği nedeniyle öğrenciler tarafından daha önce anadillerinde izlenmiş

olabileceğidir. Bu sebeple Ishihara ve Chi öğretmenlere bu öğrencilerinden otantik videodaki detaylara yoğunlaşmalarını ve arkadaşlarına yardımcı olmalarını istemelerini tavsiye etmiştir. Üçüncü olarak, öğrenciler bu videoları sınıf ortamı yerine evlerinde izlemek isteyebileceklerinden bahsetmiş ve öğretmenlerden otantik videoların sınıf içi gerek konuşma gerekse diğer dil aktiviteleriyle birlikte kullanıldığında daha yararlı sonuçlar doğuracağını öğrencilerine açıklamalarını istemişlerdir. Otantik videolar pedagojik amaçlarla hazırlanmayıp hedef dilin konuşurlarını eğlendirmek amacı güttüğünden, uygun olmayan dil ifadelerini de içerebilmektedir. Dolayısıyla Ishihara ve Chi dördüncü olarak bu sorunda değinmiş ve öğretmenlere bu tür sahnelerin olduğu bölümlerdeki dil yapıları üzerine yoğunlaşmalarını tavsiye etmişlerdir. Son karşılaşılabilecek problem olarak ise, otantik videonun kayıtlı olduğu DVD veya VCD'nin çalışmaması veya bunları çalıştıracak teknik ekipmanın bozulmasını belirtmişler ve bu gibi durumlarda öğretmenlerin mutlaka b planlarının olması gerekliliğini savunmuşlardır.

Sonuç olarak otantik materyal kullanmak özellikle otantik materyal içerisinden videoyu kullanmak hem görsel hemde işitsel olacağından daha verimli yabancı dil öğrenmeyi sağlamaktadır.

Kaynakça

1. Williams, E., 1983. Communicative reading. In K. Johnson ve D. Porter (eds.), Perspectives in communicative language teaching. London: Academic Press, 171-188.
2. Johns, C. , Johns, T., 1978. Seminar discussion strategies. In Cowie and Heaton (eds.), English for academic purposes, BAAL.
3. Garza, T.J., 1990. What you see is what you get...Or is it? Bringing cultural literacy into the foreign language classroom through video. In J.E. Alatis (Ed.), Georgetown University Roundtable on Languages and Linguistics (pp. 285-292). Washington, DC: Georgetown University Press.
4. Galloway, V., 1998. Constructing cultural realities: "Facts" and frameworks of association. In J. Harper, M. Lively, & M. Williams (Eds). The coming of age of the profession (pp. 129-140). Boston: Heinle & Heinle.
5. Rings, L., 1986. Authentic language and authentic conversational texts. Foreign Language Annals, 19, 203-208.
6. Evans, M., 2009. Foreign Language Learning with Digital Technology. Great Britain: Continuum International Publishing Group.96
7. Gardner, D. , Miller, L., 2005. Establishing Self-Access: from theory to practice. Cambridge: Cambridge University Press.102-104
8. Mishan, F., 2005. Designing Authenticity into Language Learning Materials. USA: Intellect Books.2-14
9. Titone, R., 1968. Teaching Foreign Languages: An historical sketch. Washington D.C.: Georgetown University Press. 2
10. Field, J., 2000. Finding One's Way in the Fog: listening Strategies and Second-Language Learners. Modern English Teacher, 9/1, 29-34.
11. Marks, J., 2000. Listening. English Teaching Professional, 16, 7-8.
12. Guariento, W., Marley, J., 2001. Text and Task Authenticity in the EFL Classroom. ELT Journal, 55/4, 347-353.